

Til Sundhedsministeriet

Att. sum@sum.dk med kopi til Signe Struberga, sist@sum.dk

Høringssvar over forslag til lov om ændring af sundhedsloven – Etablering af sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg m.v.

Bedre Psykiatri har læst høringsforslaget og har følgende bemærkninger:

Overordnet ser Bedre Psykiatri positivt på lovforslagets intentioner om at etablere nye formaliserede sundhedsklynger omkring hvert af landets akuthospitaler og forenkling og styrkelse af den nuværende politiske samarbejdsstruktur i hver region. Bedre Psykiatri deler perspektivet i, at der er behov for at tænke indsatsen bedre sammen på tværs af sundhedsområdet og i relevant omfang mellem sundhedssektoren og de tilgrænsende sektorer. Endvidere finder Bedre Psykiatri det positivt, at borgere med psykiske lidelser og borgere, som ud over en psykisk lidelse har et alkohol- eller stofmisbrug fremhæves i lovudkastet som en målgruppe, der har særligt behov for kvalitet og kontinuitet, og hvor tilstrækkelig sammenhæng på tværs af sundhedsområdet og mellem sundhedssektoren er afgørende. Afslutningsvist er det positivt, at det i lovudkastet fremhæves, at de formaliserede sundhedsklynger også skal omfatte særskilte regionale repræsentanter på det psykiatriske område herunder på faglige strategiske niveau.

Generelt for Patient- og pårørendeinddragelse

Det fremgår af lovforslaget, at *det politiske niveau* vil skulle sikre politisk forankring af arbejdet. Repræsentanter for patienter og pårørende vil skulle inddrages i relevant omfang, da patienternes perspektiv og erfaringer er et centralt element i udviklingen af mere sammenhængende patientforløb på tværs i sundhedsvæsenet. Det fremgår endvidere, at *det faglige strategiske niveau* også vil skulle bestå af repræsentanter for patienter og pårørende. Og ligeledes fremgår det af lovforslaget, at *Sundhedssamarbejdsudvalget* vil skulle inddrage repræsentanter fra blandt andet patienter og pårørende i sundhedssamarbejdsudvalgets drøftelse af relevante dagsordenspunkter.

Bedre Psykiatri ønsker, at sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, at patient- og pårørendeinddragelse er forpligtende, systematisk, ensrettet og landsdækkende. Det er afgørende eftersom lovforslaget tager sigte på at sikre, at de foreslåede sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg i højere grad end de eksisterende udvalg og fora vil skulle inddrage patient- og pårørendeperspektivet. Det bør stå klart for alle, at kvalitet i behandling afhænger af inddragelse af patienter og pårørendes viden og erfaringer. Det skal påhvile både sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg, at patient- og pårørendeinddragelse har et konkret og tydeliggjort mandat, en konkret stemme, reel indflydelse, beslutningskompetence og opgaver mv.

Bedre psykiatri finder det stærkt utilfredsstillende, at lovforslagets intentioner flere steder bærer præg af kunstig/pseudo og tilfældig inddragelse af repræsentanter for patienter og pårørende. På det politiske lægges fx op til i lovforslaget, at repræsentanter for patienter og pårørende vil skulle inddrages i relevant omfang. Ligeledes at repræsentanter for patienter og pårørende vil skulle inddrages i sundhedssamarbejdsudvalgets drøftelse af relevante dagsordenspunkter. Desuden vil sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg skulle inddrage patientinddragelses-udvalget i deres drøftelser. Inddragelse af patientinddragelsesudvalget vil blive inviteret til dialogmøder om konkrete emner i sundhedsklyngernes politiske niveau eller hvis sundhedsklyngerne eller sundhedssamarbejdsudvalget nedsætter relevante arbejdsgrupper og udviklingsprojekter. Sundhedssamarbejdsudvalget i regionen vil årligt skulle invitere patientinddragelsesudvalget til et møde, hvor forventningerne til samarbejde drøftes, og hvor repræsentanterne fra patientinddragelsesudvalget får mulighed for at give udtryk for forventninger og

forslag til samarbejdet. Desuden er der tale om høringsmuligheder om fx større politiske udspil eller sundhedsaftalen.

Bedre Psykiatri mener, at det ved lov bør sikres, at repræsentanter for patienter og pårørende har et konkret, tydeliggjort og ligeværdigt mandat, en konkret stemme, reel indflydelse, beslutningskompetence og opgaver mv. i sundhedsklyngerne og i sundhedssamarbejdsudvalget. Reel indflydelse bør indbefatte, at professionelle repræsentanter fra patienter og pårørende også skal kunne påvirke processer omkring fx igangsættelse af indsatser, opstilling af målsætninger, komme med input til nationale såvel som lokale tiltag og implementeringsstrategier samt have en stemme ift. drøftelse og beslutning vedrørende anvendelse af prioriterede midler, fælles retning, samarbejdsprojekter mv. Ligeledes at patient- og pårørenderepræsentationen har mulighed for at agere operationelt og handlekraftig med øvrige aktører i fx det faglige strategiske niveau.

Det følger desuden ikke klart af lovforslaget, hvorvidt fremtidig patient- og pårørenderepræsentation fortsat skal følge sammensætningen af patientinddragelsesudvalgene i hver region, hvor medlemmer udpeges af Danske Patienter, Danske Handicaporganisationer, Regionsældrerådet og Ældre Sagen. Det bør således tydeliggøres, hvorledes man fremadrettet bliver enige om, hvem der skal udpeges blandt organisationerne (og øvrige) og desuden hvordan man kvalificerer sig og bliver en repræsentant på vegne af andre organisationer og på tværs af sygdomsgrupper og pårørendegrupper. Bedre Psykiatri savner tydelige overvejelser og kriterier herom.

Der skal endvidere tilsikres, at patient- og pårørenderepræsentanter tilføres ressourcer, relevant uddannelse og bistand, eftersom de, på nuværende grundlag, agerer frivilligt modsat øvrige repræsentanter i sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg. Det bør overordnet set klargøres, hvordan forudsætninger for bistand, ressourcer og økonomi (fx vederlag, dækning af transport og professionalisering af frivillige patient- og pårørenderepræsentanter mv.) samt forpligtelsen til reel patient- og pårørendeinddragelse indtænkes i praksis i kommende sundhedsklynger (fagligt og politisk) og i sundhedssamarbejdsudvalg.

Bedre Psykiatri henholder sig i øvrigt til Danske Patienters høringssvar samt Danske Patienters anbefalinger til inddragelse af brugerperspektivet i det nære sundhedsvæsen i relation til sundhedsklynger (nov. 2021).

Med venlig hilsen

Bedre Psykiatri